

MÓRICZ ZSIGMOND: DINNYÉK

Személyek:

Tengericsősz - Imre /Takács/

Dinnyecsősz - Laci

Szépasszony - Babi

Csúnya asszony- Kati

/A dinnyecsősz ül a szalmadikókján, kinn a dinnyésben. Előtte hever a földön balra egy nagy görögdinnye, jobbra sárga, az indák között. A dinnyecsősz ül és bámulja a dinnyét s töri a fejét. Néha hümget, néha fejét csóválja. Köhög, bólint, a térdére könyököl és egyre nézi a görögdinnyét. Pipáz. Jön a tengericsősz rongyos szűrben, egy csomó zöld kukoricát hoz, amit az imént tört, sütni valót. A kukoricát leveti a földre. A két ember egy pillanatra összenéz s bólintva köszönti egymást. De a dinnyecsősz csak tovább nézi a dinnyét. A másik leül mellé a dikóra, s megtömi a pipáját. Egyszerre csak kifakad/

TENGERI CS: /mérgesen/ Ejnye a zistenit, mit gondolkodik kend, koma? /oldalba löki/
DINNYECS: Ezen a dinnyén, koma.
TENGERICS: Oszt mit gondolkodik kend ezen a dinnyén koma?
DINNYECS.: Hát csak azt gondolom, hogy hát milyen lehet az asszony, mikor annyi ruha van rajta, mint ezen a dinnyén, koma.
TENGERICS: Ojnye, de bolondokat gondol kend ebbe a nagy éccakába... Hát mi köze hozzá?
DINNYECS : Hát közöm nincs hozzá ... csak hát éppen nézem itt ezt a dinnyét, oszt eszembe jutott ... mert hát ha az _ember úgy setétbe megtapogati az asszonyt, az is ilyen gömbölyű igaz-e, mint ez a görög.
TENGERICS : /csóválja a fejét/ De úgy nézem, inkább olyan, mint ez a sárga, e.
DINNYECS: De bion, hogy-görög a! Elül-hátul csupa sima gömbölyű.
TENGERICS: Affenét gömbölyű, ráncos, meg kottyadt, meg olyan gerezdes, mint a sárgadinnye.
DINNYECS:
TENGERICS /csendesen elkezd nevetni/
DINKYECS: Mit röhög kend? Csak röhögök, koma.

TENGERICS: Hát 'sz igaz, mindenki a maga feleségéről gondolja el, milyen az asszony ... Akkendé gömbölyü, az enyém lottyadt ... Azért mégse cserélném el a magam csúf dögit a kend szép menyecskéjével.

DZNNYECS: Osztán mir?

TENGERICS: Mer azir, hogy mán szent Dávid király megmondta, hogy mindig szip asszont szeresetek, de mindig csúnyát vegyetek feleségül.

DINNYECS: Az is nagy bolond vót, a zannyát neki!

TENGERICS: Mir?

DINNYECS: Hát csak mindig szebb a szebb.

TENGERICS: Nem a! Nem ért ahó kend! Mert ide figyeljen koma! Hát miből van a zasszony szerkesztve? Na, ügyi, van nekije orcája, meg két keze meg két lába, meg egy nagy rakás ruhája! Én legalább tizenhat esztendő vótam, mikor megházasodtam, de ennél többet nem láttam még eleven asszonbul.

DINNYECS: Ha t 'sz én se!

TENGERICS: Mer látni láttam eccer egy asszonyt a nagyságos urnál, ruha nélkül... úgy ahogy megszületett, még csak pendely se vót rajta.., Kübül vót! De nagyon fertelmes vót! Semmi formája se vót! Hát mondok azért tudom én, hogy a szoknya teszi az asszonyt. Minél több szoknya van rajta, antul szebb. Mán pedig a sok szoknya sok kótség! Hát mire való akkor a szépasszony?

DIFNYECS: Azér mégis szebb a szebb!

TENGERICS: Ejnye a tagadóját, de megátalkodott egy ember kend! Hát mondom az igazat! Azér legjobb a csúnya feleség, mert azt senki se szereti, csak az ura, de a szépasszonyt mindenki szereti.

DINNYECS: Ha hagy magát!

TENGERICS: Persze, hogy hagy Mer utána járnak! Itt van mingyán az én feleségem, tán nem hagyná magát szeretni? De nem kell a fenének se! Hanem ott a kend fiatal felesége, ha nem hagy magát, még erővel is lekapják.

DINNYECS: Az én feleségem? De nem lehet ám, mer vigyázok rá! Most is mindet éccaka kparancsolom ide magamhoz.

TENGERICS: Láti kee! Az én feleségemet ki se kell parancsolni, gyün a magától is, ész nélkül! Mer hát jól tudja, hogy rajtam kívül nincs ezen a lócslábu világon senki, aki ütöt szeresse!

DINNYECS: Ej, mit mesél kend a hasamba ... engem az én feleségem még nem csalt meg!

TENGERICS: Engem nem, az enyim! Arra ráteszem a fejem! De hogy kendet a magáé, arra rá ezt a szűrt is.

DINNYECS: Hát fogadjunk!

TENGERICS: No hát fogadjunk! /kezet fognak/

SZÉPASSZ: /kint kiált/ Apjuk!

TENGERICS: Jön a feleséged! ... Megájj csak! Most megtudjuk mingyán. Én ide elbújok a dikó alá, oszt én leszek az ördög. Csak vallasd ki rendesen! Fenyegetsd meg, hogy ha hazudik elviszi az ördög! Oszt én elviszem! El én ágyastul .. Majd kivallja akkor!

DINNYECS: Értem.

SZÉPASSZ: /közelebbről/ Hé, te, apjuk te!

TENGERICS: Hijd csak ide /bebuvik/

DINNYECS: /kiált/ No!

SZÉPASSZ: /bejön/ Merre vagy mán no Minden éccaka más helyre viszi ezt az ágyat ... Alig lelem meg! Jaj de szép csendes este van. /mellé ül a dikóra/ No, szójjék má!

DINNYECS: Mit szójjak?

SZÉPASSZ: /hozzátörleszkedik, mert szerelmes kedve van/ Hát mán csak szójjék valamit, ha meg nem kukult!

DINNYECS: Hát ... nem lopják a dinnyét!

SZÉPASSZ: Nem? /leheveredik/ az ágyra s az urát ölelgeti/ No mondja mán min töri az eszit?

DINNYECS: /Lekönyököl a térdére és soká nem mozdul/ Ezen a dinnyén, e!

SZÉPASSZ: Oszt mit törődik kend evvel a dinnyével?

DINNYECS: Mer azon töröm a fejem, hogy ha van olyan akasztófára való, hogy ellopja ezt a dinnyét, hát olyan nincs-é, aki az embertül a feleségét lopkodja meg?

SZÉPASSZ: Ájnye de bolondokon töri a fejét! Látszik, hogy van ideje!

DINNYECS: Nem az a kérdés, Rozi, van e időm, vagy se, hanem az, hogy igaz-e vagy se?

SZÉPASSZ: Micsoda?

DINNYECS: Hát hogy szerettél-e te valaha mást rajtam kívül?

SZÉPASSZ: Megbolondult kend?

DINNYECS: Nem az a kérdés, Rozi, hogy én megbolondultam-e, vagy se, hanem csak az, hogy igen-e vagy se? /az asszony egyszerűen hátat fordít/ Mert hát hallod, hogy te olyan igen-igen szép vagy, nem is hiszem én, hogy valaki meg nem kívánt von ma vagy egyszer.

SZÉPASSZ: Ugyan, hagyjon ma kend békén, inkább játsszon egy kicsit.

DINNYECS: Nem az a kérdés, Rozi, hogy játsszak-e, vagy se, hanem az, hogy igen-e, vagy se?

SZÉPASSZ: Hát nem! No!

DINNYECS: Nem?

SZÉPASSZ: Nem hát!

DINNYECS: Hm. Né csak Rozi! Én is vótam má vásárba, meg búcsún, meg osztán eccer-eccer így, mezón, hun kazal alatt .. asszonyfélével, oszt sebtében bizon megesett a hiba! Valid ki te is, vótál-e mán úgy valami férfiemberrel, hogy szeretted ütet?

SZÉPASSZ: Nem vótam én soha!

DINNYECS: Ne hazudj, Rozi. Nem házban vagyunk. Itt lát ám az Isten a saját szemivel, né csak, hogy hunyorgat az égen! Ne hazudj) mert elvisz az ördög

SZÉPASSZ: Á, van is má ördög!

DINNYECS: /komolyan, ünnepélyesen/ Rozi, csősz vagyok, tudok ajz ilyesmin^.
Most olyan éccaka van, hogy a hazug asszonyt lábánál fogja az ördög.1
Hát sose csaltál meg?

SZÉPASSZ: Sose!

DINNYECS: /Rákiált/ Nyújtsd le hát a lábad az ágyról! /az asszony ijedtében visszakapja/ Mit? Nem mered? ... Megcsaltál?

SZÉPASSZ: Sose!

DINNYECS: /rákiált/ No!

SZÉPASSZ: /elszántan kidugja a lábát, a tengericsősz megkapja, erre iszonyodva nagyot sikolt, átöleli az urát/ Csak egyszer?

DINNYECS: Egyszer?

SZÉPASSZ: Jaj, csak egyszer, édes uram! Soha többet! Jaj ne hagyj, elvisz az ördög!

DINNYECS: Ügy! Osztán kivel?

SZÉPASSZ: Eejött a pap, oszt azt mondta, ötven pengőt ad, ha szeretem ütet.

DINNYECS: Ugy! Osztán te mit mondtál? SZÉPASSZ: Azt, hogy adjon legalább hatvanat! /a tengericsősz elereszti az asszony lábát/ Jaj istenem hogy ezt is ki kellett vallani! Jaj,
teremtóm, oda vagyok.

DINNYECS: Nincs több?

SZÉPASSZ: Nincs, nincs, ládd-e mán az ördög is eleresztett! /felül, aztán, leteszi lábát a földre, aztán feláll/ ,

DINNYECS: Coki haza! ... Egyen meg a fene! Szégyenbe hattál eccer! /a szép-asszony szemére húzza a kendőjét és elsiet/ Ezt nem felejttem el neked! /Pipáját kotorja/

TENGERICS: No koma, kenden mán betótt! /kibúvik az ágy alól és soká, halk hangon, szárazon nevet/
CSUNYAASSZ: /a másik oldalról kiált/ Hé, te ember!...
DSINNYECS: Aha! Most jön a te feleséged! Keres. Hidd ide csak. Most én leszek az ördög! /bebúvik az ágy alá/

TENGERICS: Bújj, csak bújj. Nem félek a tróbátul! Kell szépasszony? Kell a görögdinnye? Mi? Majd meglátod, jobb a sárga ... Hehehe ... Hé, ide, hé! Asszony!
CSUNYAASSZ: Itt vagyok, édes galambocskám! Jaj, de nehezen lellek meg, mán a határt bejártam, keresztbe, hosszába, mán féltem, rád nem találok ezen a szép, szerelmes éccakán!
Dinnyecsősz koma. megkért, hogy az övére is vigyázzak az éccaka! Hát csak feküdj le hamar ide a dikóra! /Az asszony lefekszik/ Hi, de sietsz az anyád!
CSUNYAASSZ /szerelmesen liheg/ Jaj, mer odavagyok érted, te ember, te!
TENGERICS: Odavagy, tudom én, mert te vagy az a jó, hűséges feleségem!
CSUNYAASSZ: Én vagyok, tubicám!
TENGERICS: /megveregeti a hátát/ Ugyi, te! Sose ölelgette meg a csontjaidat más énrajtam kívül?
CSUNYAASSZ /hallgat/
TENGERICS: No, mondd csak, fiam, mondjad!
CSUNYAASSZ: Minek?
TENGERICS: Hát csak annak, galambom, hogy most olyan éccaka van, hogy aki ma hazudik, azt a zördög a lábánál fogva viszi el! Értek az ilyesmihez: fel akarom citálni a zördögöt is, hogy meglássam, hogy az se tehet veled semmit!..
CSUNYAASSZ Jaj-jaj-jaj!
TENGERICS: No, mi baj?
CSUNYAASSZ: Ne tegyen ilyet, ne bolonduljon meg!
TENGERICS: MÉR?
CSUNYAASSZ: Mer engem elvisz.

TENGERICS: Mi a fene?
CSUNYAASSZ: Jaj, édes *uram*, ha meg kell vallani: meg kell vallani! Megcsaltam én egyszer kendet, szerelmes egy uram!
TENGERICS: Sááááá-ri! ... Ne hazudj!
CSUNYAASSZ: Isten bizony! Megcsaltam kendet!
TENGERICS: /köhög/ Te most hazudsz, Sááááári!...
CSUNYAASSZ: Fusson ki a szemem, ha hazudok!
TENGERICS: Mán pedig én nem hiszem, Sáááári, mig az ördög meg nem fogja a lábad.
CSUNYAASSZ: /kidugja a lábát combig, a dinnyecsősz köp éőle/ Látod? Nem hazudok ... Akkor fogná meg a lábam, ha hazudnék ...

/sírva/ Most már eliheti kend, hogy megcsaltam.
TENGERICS: Osztán hányszor?
CSÚNYAASZ: Csak egyszer! /sóhajt/
TENGERICS: Osztán kivel?
CSÚNYAASZ: Azt a sánta csordást hijtam be eccer a házba, oszt aszontam neki, hogy szeressen engem!
TENGERICS: Hú, az anyád! Mit adott érte?
CSÚNYAASZ: Jaj, ú nem adott semmit, én ígértem neki öt pengőt, de még egyet kért rá!
TENGERICS: /dinnyecsősz az ágy alatt hangosan nevet / Nem mész innét...
/az asszony elfut/ Mit röhög kend?... Kendet is megcsalták!
DINNYECS: Csak azt röhögöm, koma, hogy mégis jobb a szép feleség, mint a csúnya, koma, mer a csúnya kiadja a háztul a pénzt, de a szép keres, vigye el a zördög!...